

GF

PREDRAG NEŠKOVIĆ

PREDRAG NEŠKOVIĆ

GALERIJA FORUM

CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA
ZAGREB, ULICA NIKOLE TESLE 16

Ova izložba je samo fragment bogatog dela Peđe Neškovića. Kad mi budemo usred ovih prizora sa leciderskih kolača, jevtinih fotografija i vezova na peškirima, ovaj majstor portreta koji je samoga sebe portretisao samo sleđa, pomalo u znak protesta a poviše po osnovnom svom nagonu: da menja mesto, ko zna gde će biti.

Ali niko ne sledi slikara nego slike. Do juče onaj što nam je među oči bacao svoje fantastične avione od hartije, zapljuskujući nas najčistijom radošću posleratnog srpskog slikarstva, Nešković je danas onaj koji izaziva kič i šund. Ima ih koji će u tome videti, sasvim površno, izraz ironičnog stava prema umetnosti i njenom akademizmu. Nisam među njima: jer, ako P. Nešković nikako nije prvi otvorio vrata kiču u slikarstvu, njegova igra s kičom savršeno je jedinstvena. Čak, u korenu joj nije samo njegovo odbijanje standardne kulture, ono koje ga ispiriše da kaže kako on slike uopšte i ne slika nego ih samo »farba«. Jer šta znači ovako »farbati«?

Za mene, to je dodirivati smrt, ili prazninu. Ne znam slike koje znaju za takvo bogatstvo boja, kao što je to slučaj s ovim Neškovićevim slikama; ali ne znam, istovremeno, slike iz kojih emanira hladnoća takvog bezdanog prostora praznine kao što je to slučaj ovde.

Jedan pogled samo, bačen ovim cirkusko-vašarskim slikama, dovoljan je da otkrije njihovu duboku protivurečnost slika sjajnog, vulkanskog kolorita, koji se zasniva na iskušavanju najdrastičnijih boja sa leciderskih kolača, i ove hladne praznine sveta, koji je, u stvari jedino fantomalno prisutan. Sva ta bića, čiji je portretist ovaj slikar, ukočenog pogleda, deformisana, groteskno-tužna, lišena su dodira i pokreta. Ona su šareno sjajna; ali ona su ukobljena statičnošću. Ona su bez opštenja među sobom. Ona su kao neki prividi, koji se nikad neće probuditi usred sopstvene stvarnosti. To je jedan začaran svet jer je to jedan prividan svet. Bolest mu je u prividnosti, u nepravosti koja njegove zatočenike čini čistim karikaturama. Oni su delo greške; oni neće doći sebi. To je, tamo, ona ovca koja nikad neće postati lav; to je onaj addeo, invalidiziranog tela, koji uzalud ima krila, i čiji pogled je slep; to su likovi sa firmi berberskih radnji, iz provincije, žene koje ližu sladoled, ljubavnici koji gledaju ali se nikad stvarno neće videti, iza panoa preko koga su prebačena njihova odela, da bi banalnost likovala u prvom planu.

Najzad, ta lica, potonula u tupost, i kao svojevrzni simboli metafizike blesavila, Peđa Nešković boji drastično roza bojom, zadovoljavajući se samo opštim naznačenjem njihove forme, čak i tamo gdje je provokacija za njegovu nežnost bila neuporedivo veća, kao u portretu žene sa šeširom, na crnom fonu (i sa problematičnim mesecom u pozadini). Umesto toga, on islikava detalje, tako da će se šešir ove žene, sa vešlom, i prepun cvetova, razbokoriti čudesno, kao oganj, a takođe i ešarpa, bogato bačena preko njenih grudi. Ima upravo u tom portretu, koji držim za jedan od najvećih u poratnom našem slikarstvu, i odjeka najklasičnijeg portreetskog slikarstva, možda

od renesansnog do flamanskog (to kao da je neka dama sa pozno-renesansnih slika zalutala u slavonski ili, ako hoćete, rusinski folklor); ali to lice je zane-mareno od bola, a igra asocijacije, neuporediva, povelala se u detaljima. Tako je, uopšte, kod ovoga slikara koji je sposoban inače da »premala« čitave površine monotono, jednom bojom, kao moler: on se razigrava, asocijacijom, tamo gde je detalj, gde su atributi bića, a t r i b u t i a n e s a m o b i ć e. Je li i kod njega to znak nezajažljive duše slikarske, koja ponekad s većom odanošću slika neki nabor na haljini, ili jednu rukavicu, nego lice?

Ako je tako, ima tome i nekog dubljeg razloga; tu gde s o v i m Peđom Neškovićem, biće kao da ne uspeva da dođe sebi. Ono je ukleto, i zadržano na samoj svojoj granici. Slikarstvo, zato, ne ide putem ka njegovom centru, već na periferiju, u detalj. Ravnoteža između osnovnog i pratećeg, bitnog i sekundarnog, radikalno je poremećena, ponekada do najočiglednije inverzije. Bića koje slika Nešković su bića prividna, površinska; lišena su perspektive, kao i njegove slike. Dvodimenzionalna su, i utonula u šarenilo dekorativnosti onoliko koliko su površinska. Lica im se zbog toga bitnije ne razlikuju: to je uvek nekakvo isto, model-lice, a jarke boje lecidieraja, primitivno urađenih firmi, ili anziskarata koje isto toliko izazivaju podsmeh koliko i podzemno duboki bol zbog promašenosti, delo su istog osećanja prividnosti. Hoću da kažem kako mi se čini da je P. Nešković našao kič tamo gdje je našao ovu prividnost, ili zlu slutnju da smo mi samo neke slike, kao na vašarskim ili cirkuskim panoima, s l i k e a n e b i ć a.

Tamo gde se biće povlači u prividnost, i gde je egzistencija prividna, uvek je agresija ovoga kič-šarenila. Nešković je otkrio tu unutarnju tragiku groteskne duše kiča. Prema njoj je on dvosmislen, valjda zato što je i ona sama dvosmislena: delo egzistencijalne tragike, ona je groteskna, i bude podsmeh istovremeno kada i neko mutno i nejasno sažaljenje. Svet kiča je prividan svet, ili svet na periferiji postojanja, svet na periferiji izraza. Ako je P. Nešković dodirnuo drastično boje kiča i groteskno-tragičnu njegovu liriku, učinio je to dodirujući prividnost i prazninu: ponavljam da nema trenutno bojom eksplozivnijeg, i vitalnijeg, slikarstva; i da nema, u isti mah (i na istom santimetru istog platna), ispod te eksplozije boje, više ovakve hladnoće privida i prividnosti.

Ako je slikarstvo ranijih epoha, čiji neki talasi zrače sa slika Neškovićevih, ipak išlo od slike ka biću, ovo slikarstvo kao da se kreće smerom upravo suprotnim: od bića ka slici. Neubeđeni u svoje postojanje, kao l u t k e p u n j e n e s l a m o m, kao zongleri nabacani na Neškovićevim slikama jedan na drugoga, kao andeo koji ne ume da bude andeo i lav koji nikad neće postati lav, mi smo delo neke greške, cinične i komedijantske, a P. Nešković, da veruje u boga kao što ne veruje, mora da bi pomislio kako je bog nekakav nespretni m o l e r koji uživa u svom neznanju slikanja i koji nas je bacio u svevi kao nezgrapno namolovane slike, a ne kao bića.

Niko te slike neće probuditi, pravcem ka punoći bića; kao začarana, između podsmeha i sažaljenja, ona polubića-poluslike uvraćana su nepravošću: iza njihove lepote nema dublje životne kristalizacije, nego samo jedna sve veća praznina. Ništavilo, koje je bez jezika, neumitno govori samo »kičom«, tim jezikom koji je pun saharina kao i svaki jezik praznine. Ništa ne voli tako intenzivno šarenilo i saharin kao siromaštvo socijalno i siromaštvo bića; predajući se izazovima tog šarenila, i svih majstorija ovoga vrhunski nespretnog molera koji nas je načinio slikama bez duha, Nešković se predavao vrto-glavicama na samoj granici ništavila. Njegov prodor, kroz nanose kiča, prodor je ka praznini, kao ka užasno hladnoj pustinji, u kojoj jedino uspeva cveće od voštane hartije a ptice, ako ih ima, mogu biti samo ptice sa vezova, na jastucima, ili sa goblena.

Nagon njegov imao je da bude, i bio je: da čuje to biće bez jezika, nemušto i m u t a v o biće, oterano na samu svoju periferiju, kao na periferiju postojanja, da njegovim jezikom, i bitno ga ne izneveravajući, kaže njegovu duboko skrivenu dušu. Drugi bi se u tome nevratom izgubili, uzimajući ovaj znak prokletstva za znak egzotizma, i tražeći laki efekat tamo gde treba da se traži teško iskušenje. P. Nešković našao se u žizi iskušenja, na samoj granici postojanja i nepostojanja, umetnosti i neumetnosti, jednom spreman, sasvim izazovno, da »moluje« velike površine, drugi put pristajući na molerske »šablone«, a treći put upuštajući se u vrto-glave barokne asocijativnosti njegove izmišljene, i tako jedinstvene, flore i faune, možda osposobljavajući nas da u najbanalnijim šarama najjeftinijih materijala za sirotinjske haljine otkrijemo jednu potencijalnu umetnost.

To su iskušenja, ali prema čijoj veličini se meri veličina duha. P. Nešković, u svome Nojevom kovčegu zajedno sa svojim anđelima, obožavateljima sladoleda, konjima, ljubavnicima, dreserima, lavovima-ovcima, pticama i cvećem, ozaren je blaženo svetlošću onoga koji veruje da se veličina nalazi putem nadole, a ne putem nagore. On se spustio, asketski se odričući svakog brzog spasenja kao dela slabosti, ka samome dnu, tamo gde je najblistavije nebo, obajsjano tamnom svetlošću ništavila, i gde je život neprestano na početku. On zna mnogo, ali hoće da zaboravi to što zna da bi mogao da se nađe na samom početku, u prostoru u kome nam rutina i kultura ne pomažu baš ništa više nego pred samim ništavilom; on je imao i nagonske potrebe i hrabrosti da izaziva ništavilo izazivajući kič, da se nađe na samoj granici da tamo o p s t a n e.

Život se tu povukao, u najdublju dubinu, po površini zatrpan ružama kiča; ali je P. Nešković umeo da vodi bitku za njega, na svakom santimetru platna, i onda kad mu je vernost najdubljoj istini ove invazije praznine nalagala da platno, najvećim delom, ostavi netaknuto, u poražavajućoj belini, kao na slici U p o č a s t V a n A j k u: na dnu njenom, ispod g o r u ć e g g r m a, svetluca buket ptica i, kao u mitska pravremena, jedna jedina, crvena, jabuka.

Ako su te ptice od stakla ili šećera, a jabuka od sintetičke materije, čuje se tu zvuk i oseća se tu miris: na dnu slike, ispod beline, kao ispod samog bezdana ništavila, i u cvetu od voska zna ovaj čovek da probudi miris.

Kao da je životu dovoljno i samo toliko: svega nekoliko santimetara platna, da bi se ipak probudio, i kao da se tek tu, surovo sabijen na samo dno, pod pretnjom iščezavanja, jedino i može da probudi.

Rade Konstantinović

Niko te slike neće probuditi, pravcem ka ponoći bića; kao začarana, između podsmeha i sažaljenja, ona polubića-poluslike uvraćana su nepravougaonostima: iza njihove lepote nema dublje životne kristalizacije, nego samo jedna sve veća praznina. Ništavilo, koje je bez jezika, neumitno govori samo »kičom«, tim jezikom koji je pun saharina kao i svaki jezik praznine. Ništa ne voli tako intenzivno šarenilo i saharin kao siromaštvo socijalno i siromaštvo bića; predajući se izazovima tog šarenila, i svih majstorija ovoga vrhunski nespretnog molera koji nas je načinio slikama bez duha, Nešković se predavao vrtočasticama na samoj granici ništavila. Njegov prodor, kroz nanose kiča, prodor je ka praznini, kao ka užasno hladnoj pustinji, u kojoj jedino uspeva cveće od voštane hartije a ptice, ako ih ima, mogu biti samo ptice sa vezova, na jastucima, ili sa goblena.

Nagon njegov imao je da bude, i bio je: da čuje to biće bez jezika, nemušto i mućavo biće, oterano na samu svoju periferiju, kao na periferiju postojanja, da njegovim jezikom, i bitno ga ne izneveravajući, kaže njegovu duboko skrivenu dušu. Drugi bi se u tome nevratom izgubili, uzimajući ovaj znak prokletstva za znak egzotizma, i tražeći laki efekat tamo gde treba da se traži teško iskušenje. P. Nešković našao se u žiži iskušenja, na samoj granici postojanja i nepostojanja, umetnosti i neumetnosti, jednom spreman, sasvim izazovno, da »moluje« velike površine, drugi put pristajući na molerske »šablone«, a treći put upuštajući se u vrtočaste barokne asocijativnosti njegove izmišljene, i tako jedinstvene, flore i faune, možda osposobljavajući nas da u najbanalnijim šarama najjeftinijih materijala za sirotinjske haljine otkrijemo jednu potencijalnu umetnost.

To su iskušenja, ali prema čijoj veličini se meri veličina duha. P. Nešković, u svome Nojevom kovčegu zajedno sa svojim anđelima, obožavateljicama sladoleda, konjima, ljubavnicima, dreserima, lavovima-ovcima, pticama i cvećem, ozaren je blaženo svetlošću onoga koji veruje da se veličina nalazi putem nadole, a ne putem nagore. On se spustio, asketski se odričući svakog brzog spasenja kao dela slabosti, ka samome dnu, tamo gde je najbližavije nebo, obajsjano tamnom svetlošću ništavila, i gde je život neprestano na početku. On zna mnogo, ali hoće da zaboravi to što zna da bi mogao da se nađe na samom početku, u prostoru u kome nam rutina i kultura ne pomažu baš ništa više nego pred samim ništavilom; on je imao i nagonske potrebe i hrabrosti da izaziva ništavilo izazivajući kič, da se nađe na samoj granici da tamo opstane.

Život se tu povukao, u najdublju dubinu, po površini zatrpan ružama kiča; ali je P. Nešković umeo da vodi bitku za njega, na svakom santimetru platna, i onda kad mu je vernost najdubljoj istini ove invazije praznine nalagala da platno, najvećim delom, ostavi netaknuto, u poražavajućoj belini, kao na slici U početku Van Ajku: na dnu njenom, ispod gorućeg grma, svetluca buket ptica i, kao u mitska pravremena, jedna jedina, crvena, jabuka.

Ako su te ptice od stakla ili šećera, a jabuka od sintetičke materije, čuje se tu zvuk i oseća se tu miris: na dnu slike, ispod beline, kao ispod samog bezdana ništavila, i u cvetu od voska zna ovaj čovek da probudi miris.

Kao da je životu dovoljno i samo toliko: svega nekoliko santimetara platna, da bi se ipak probudio, i kao da se tek tu, surovo sabijen na samo dno, pod pretnjom iščekivanja, jedino i može da probudi.

Rade Konstantinović

This exhibition is only a small fragment of the rich variety of Predrag Neskovic's art. We stand amongst these images of sugary fair ground confections, cheap photographs and embroidered doilies: this master of portraiture paints his self-portrait only from behind, partly as a sign of protest but mainly from his basic instincts: he is on the move, who knows where. Nothing will lead to the painter except the paintings. Neskovic, who, till yesterday flooded us with the most purely pleasurable of all post-war serbian art, with his fantastic paper aeroplanes, today is the one who dares to express »kitch« and pop-vulgarity. Some will see in this work, quite superficially, an ironic dig at art academism. I don't agree because, although Predrag Neskovic is certainly not the first to exploit »kitch« in his art, his game with kitch is unique. Even his style of painting, more in the manner of a house painter than as artist is not solely due to his basic rejection of accepted cultural standards. What does this »house painting« really mean? For me this work suggests death or emptiness, I know of no other painter who displays such a wealth of colour as Neskovic does in these paintings, and yet, at the same time, I know of no other paintings that emanate such a feeling of cavernous cold emptiness.

On seeing these carnival like glittering paintings one is immediately struck by the deep contradictions in them: volcanic eruptions of colour utilising the shocking colours of fair-ground placards and the cold empty world that is always hauntingly present.

All the stiffly posed deformed and melancholy figures this artist portrays are devoided of all movement and feeling. Their flowery brightness is negated by their sullen formality, they are without any links between themselves. They are like some illusion which can never be awoken from its reality. This is a work of enchantment and illusion. The painter is obsessed by his make-believe world inhabited by these caricatures who exclude reality. These are the creations of some »error«: they will never come alive. There is a lamb which will never become a lion, here is an angel with a crippled body and useless wings who looks blindly at nothing; and again there is the light from a provincial barber shop glowing on a woman licking ice cream, and on lovers gazing at each other with an empty vision: in front of them is a screen strewn with their garments banality of the first order.

In the end these figures, drowned in their own stupidity and symbolising their own metaphysical craziness, are coloured shocking pink by Neskovic, who is content to merely outline their forms. Even in the portrait of a woman in a hat on a black background (with the mysterious moon behind) whose gentleness might have provoked a lighter touch.

Instead he emphasises the details of her flowery hat with a veil fantastically burgeoning like a fiery flame: and also her shawl falling abundantly over her breasts. This portrait, which I hold to be one of the greatest of our

post-war paintings, has in fact echoes of the most classical portraiture, perhaps from the renaissance of Flemish times. (It is as if some woman from the post-renaissance has strayed into Slavonic or, if you like, Russian folklore) but this face is painfully neglected, and by the play of associations grows into being by details. This is generally so with this painter, who may paint a whole surface monotonously in one colour like a house painter: he enlivens it by associations, there where the detail is, where the attributes of a figure is, attributes but not a real being.

Is it a sign of his insatiable artistic spirit that he sometimes paints a fold of a dress or a single glove with more devotion than the face?

If that is so then there is some deep reason behind it which is not openly evident to us. He is bewitched and held by his own boundaries. This art is never concerned with the centre but always with the periphery; with details, the balance between the fundamental and the supplementary, the essential and the secondary is radically displaced, indeed sometimes apparently inverted. Neskovic's »beings« are fictitious, superficial, lacking in perspective, as are his paintings. They are two dimensional beings, flooded with elaborate colourful decorations at the same time as being superficial. Their faces are essentially similar; always somehow the same: model faces: and the brightly coloured confections, primitively drawn, provoke laughter, but also, underneath, a deep pain because of their failure; they are part of the same feeling of make-believe.

What I am trying to say is that it seems to me that Neskovic has found »kitch« where he found this make-believe: or an evil presentment that we ourselves are only paintings-fairground or circus placards-pictures and not real people.

There where a figure retreats into make-believe, and where existence is make believe there is always the aggressive impact of kitch gaudiness, Neskovic has discovered the internal melancholy of this grotesque kitch spirit. He is ambiguous about this, probably because it is self ambiguous: the work of existential melancholy is grotesque but causes laughter at the same time as a gloomy unclear compassion. The kitch world is a world of make-believe and a world at the edge of existence, a world at the edge of expression. If Neskovic has alluded to the drastic colours of kitch and its grotesque tragic lyric, he achieves it by alluding to make-believe and emptiness. I repeat that there is no art that at present so explosive and vital in colour. At the same time, under this explosion of colour there is no greater coldness of make-believe and pretence, all in the same inch of canvas.

If painting of the earlier epochs, of which evidence can be found in Neskovic, work progressed from a picture to a »being«: in these paintings, it is as if the artist was moving in the opposite direction, from »being« to a picture.

Unconvincing in its reality like dolls filled with straw, like jugglers thrown onto the paintings one on top of the other, on like that angel that is unable to be an angel, or the lion that will never become a lion, we see the result of some error of creation, cynical and comical. It is as though Neskovic, an unbeliever, would believe in God, and would believe that God was some kind of clumsy house painter, who revels in his lack of painting skill and who throws us into the world like an awkward house-painter's picture and not like real »beings«.

None will ever awaken these paintings by approaching them as real »beings«. As though entranced somewhere between laughter and compassion, these half-people, half-paintings are bought to life by their own unreality: there is no deeper living crystallisation behind their beauty, only an ever increasing emptiness. A nonentity which is without a tongue, relentlessly voices only kitch, a language without any roots, a language full of saccharine sweetness, like every empty language. Nothing loves such an intensive gaudiness and sickly sweetness as much as social poverty and the poverty of man. Submitting to the provocation of this gaudiness and all the mastery of this clumsy house painter who has made us all into a soulless painting, Neskovic has daringly surrendered right on the edge of nothingness. His journey, by displaying this kitch, is a journey into emptiness, like into a bitterly cold desert in which only paper flowers and stuffed birds survive: and even then only birds and flowers embroidered on cushions or tapestries.

Neskovic's instinct had to be, and was: to hear the »beings« without tongues, silent and dumb »beings« pushed out right to their own borders, as if to the edge of existence, so that his tongue, never deserting him, reveals his deep secret soul. Someone else would be totally lost in this, taking these signs of doom as signs of exoticism, seeking for an easy effect where Neskovic seeks a serious truth. Neskovic finds himself in the focus experiences, on the boarder between existence and non-existence, art and non-art: at once prepared quite defiantly to »house-paint« large areas, and another time accepting the house painter's stencils, while at another time giving in to a whirlpool of baroque associations with his imaginary and unique flora and fauna, perhaps thus enabling us to discover a whole new potential art in these most banal brush strokes with poor quality materials with which he expresses vulgar cheap finery.

It is against these struggles that one can really measure the greatness of his spirit. Peđa Neskovic in his »Nojerom« group, and with his angels, worshipers of ice-cream, horses, lovers, lion like sheep, animal trainers, birds and flowers, is illuminated by the soft glow of the belief that greatness is found in things from below and not from above. Aesthetically he descends towards the very bottom where the sky is most radiant, shining with the dark light of nothingness, and where life is forever at the beginning. He knows a lot but

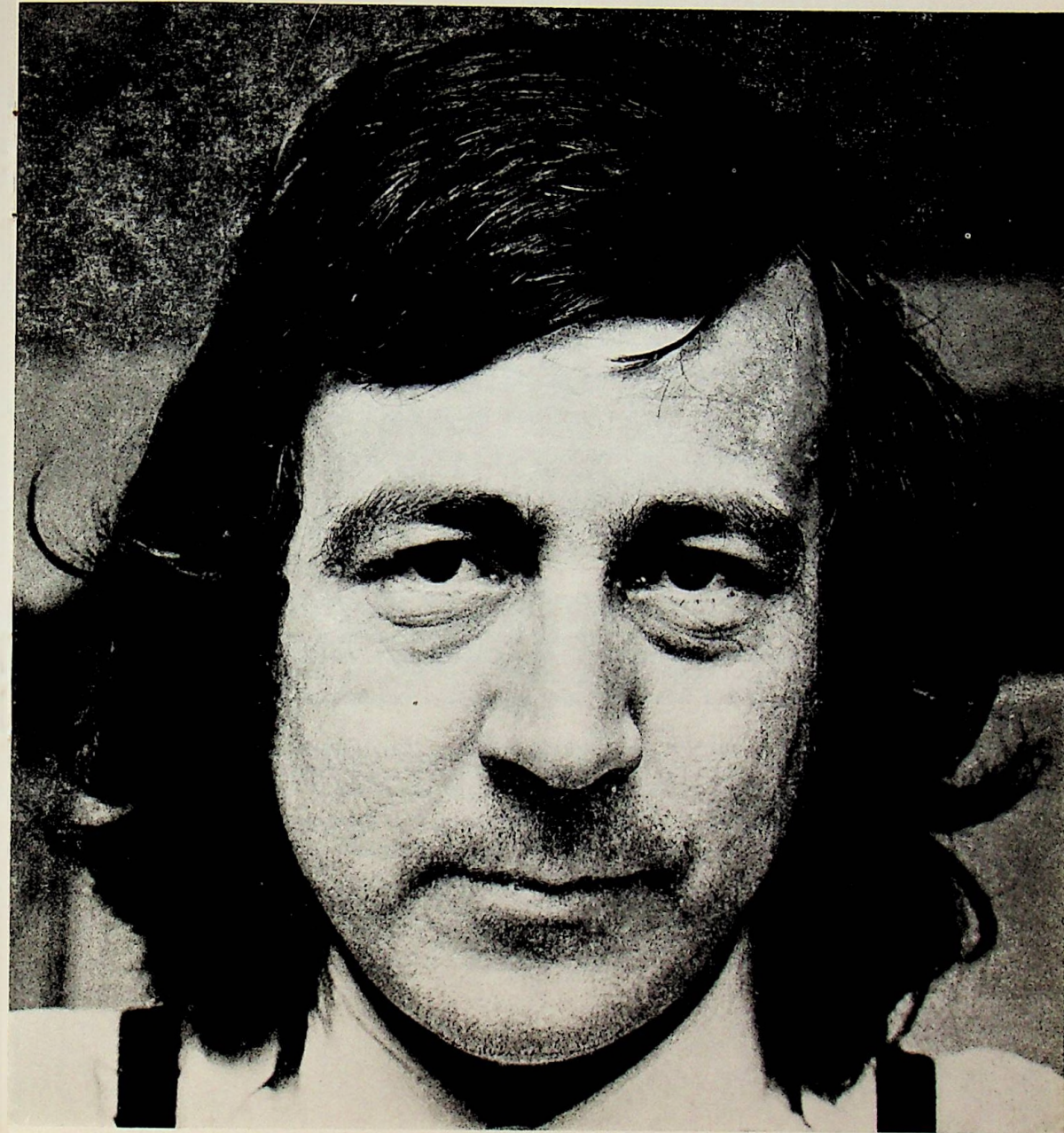
he wants to forget all that he knows, so that he can really start again at the beginning, at a place where habits and culture help us not at all, where we are at the very brink of nothingness: he has the instinctive need and the courage to express this nothingness and emptiness, to express kitch, to place himself at the very edge and to remain there.

Life here hides away in the deepest of deep places, in a place crowded with Kitch roses: but Predrag Neskovic is able to lead a struggle for life on each square inch on canvas, and then his true belief in the dominance of space on the canvas is shown — when he leaves the greater part untouched, a defeatist white blank as in his painting »Homage to Van Eyck«: but here, at the bottom of the canvas, under the burning bush, is a glittering cluster of birds, and as the mythical past, a single red apple, these birds are of glass or sugar, and the apple is a plastic one, but one can still hear their song and smell the fragrance. At the bottom of the picture, under the white, under the endless nothingness, in the wax flowers, this artist is able to conjure up a true fragrance.

As if it was enough in life: to bring life to a few inches of canves, right here, ruthlessly crammed right at the bottom, threatened with disappearance, only here can life be awakened, on these canvases.

By Rade Konstantinovic

Translated by
Sonja & Owen Franklin

BIOGRAFIJA

PREDRAG NESKOVIĆ, slikar i grafičar, rođen 13. IX 1938. godine u Bijeloj (Crna Gora). Završio Akademiju za primenjenu umetnost u klasi Mihaila S. Petrova 1965. godine u Beogradu. Sa Oskarom Davičom 1972. godine izdao knjigu STRIP STOP uz suradnju i dotaciju Saveza za kulturu SR Srbije.

Adresa: atelje, Staro Sajmište 28, Beograd
stan, Albanske Spomenice 19/VII Beograd, tel.: 761-237

NAGRADE — AWARDS

- 1965 Nagrada na izložbi Rovinjski anale
- 1966 Prva nagrada za slikarstvo na IV Bijenalu mladih u Rijeci
- 1968 Nagrada RTB

SAMOSTALNE IZLOŽBE — ONE-MAN EXHIBITIONS

- 1960 Trebinje, Dom JNA
- 1965 Rovinj, Gradski muzej
Beograd, Galerija grafičkog kolektiva
- 1966 Beograd, Atelje 212
- 1967 Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti
Novi Sad, Radnički univerzitet
- 1967 Ljubljana, Mestna galerija (S. F. Rotarom, M. Galicem i N. K. Kurtović)
- 1968 Kraljevo, Radnički Univerzitet
- 1970 Novi Beograd, Radnički Univerzitet
- 1973 Beograd, Galerija Kulturnog Centra
Sombor, Galerija likovnih jeseni
- 1974 Odaci, Fabrika Poljostroj
London, Grabowsky Gallery
Zagreb, Galerija Forum

PREDRAG NESKOVIĆ, painter and graphic artist, was born on 13th September 1938 at Bijela (Montenegro). He graduated in the class of Mihail S. Petrov in 1965 at the Academy for Applied Arts in Belgrade. In 1972 he edited together with Oskar Davičo the book »Strip Stop« with the assistance of the Board Education of Serbia. Studio address: 28 Staro Sajmište, Belgrade
Apartment address: 19/VII Albanske Spomenice Belgrade, phone: 761-237.

SKUPNE IZLOŽBE — GROUP EXHIBITIONS

- 1958 Beograd (Masarikov paviljon): Mladi i likovno stvaralaštvo
- 1963 XXVII međunarodni bijenale akvarela
- 1964 Rovinj: Anale
- 1965 Beograd (Galerija grafičkog kolektiva): Grafika beogradskog kruga
Rovinj: Anale
Beograd (Masarikov paviljon): VI Oktobarski salon
Beograd (Umetnički paviljon): Novoprimitelji članovi ULUS-a
Beograd (Galerija grafičkog kolektiva): Grafika beogradskog kruga
Sarajevo, Zrenjanin: Galerija beogradskog kruga
Rijeka (Moderna galerija): IV Bijenale mladih

- Beograd (Umetnički paviljon): ULUS 66
- Beograd, Priština: VII Oktobarski salon
- Beograd (Galerija Doma JNA): NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije
- 1967 London (Grabowski Gallery): Četiri slikara galerije Grabowski
Beograd: 3. triennale
- 1968 Beograd (Kulturni centar): Dela poklonjena Firenci
Beograd (Masarikov paviljon): IX Oktobarski salon
London (Grabowski Gallery): Stota izložba galerije Grabowski
- 1969 Paris: Bienale mladih
Kairo: Mlada jugoslovenska umetnost
Slovenj Gradec: Jugoslovenska umetnost
Rijeka: Bijenale mladih
Beograd (Galerija Doma omladine): Slikarstvo i grafika mladih jugoslovenskih umetnika
Bolzano: Biennale di Bolzano
Poreč: Anale
Subotica: Likovni susret
Bolzano: 3-a Biennale di Bolzano
- 1970 Poreč: Anale: Jugoslavija—Francuska
Beograd (Galerija Doma JNA): Iz kolekcije Doma JNA
- 1970 Beograd (Muzej savremene umetnosti): IV jugoslovenski triennale
Hofhajn (Frankfurt) (Galerija 66): Internacionalna minijatura 70
Čačak: VI Memorijal Nadežde Petrović
- 1971 Ljubljana: Sodobna srpska umetnost
Kragujevac: 65 dela srpske umetnosti
Niš (Galerija savremene umetnosti): Sicevo 71
Rijeka (Moderna galerija): VI Bijenale mladih
Rim (Palazio delle esposizioni): Beogradska figuracija
Reč (Gradska kuća): Beogradska nedelja
Tršić (Vukov sabor): Operacija 30 slova
Beograd (Grafički kolektiv): Operacija 30 slova
Nju Delhi: Trijenale
- 1972 Brno — Prag: Savremeno jugoslovensko slikarstvo
Beograd (Kulturni centar): Letnja izložba
Skoplje: Savremena srpska umetnost
Beograd (Masarikov paviljon): 13 Oktobarski salon
Beograd (Kulturni centar): Sicevo 71
- 1974 Frankfurt: Savremena jugoslovenska umetnost

STUDIJSKA PUTOVANJA — STUDIES ABROAD

Italija, Francuska, Njemačka, Holandija i Velika Britanija

SLIKE U MUZEJIMA I GALERIJAMA — PAINTINGS IN MUSEUMS AND GALLERIES

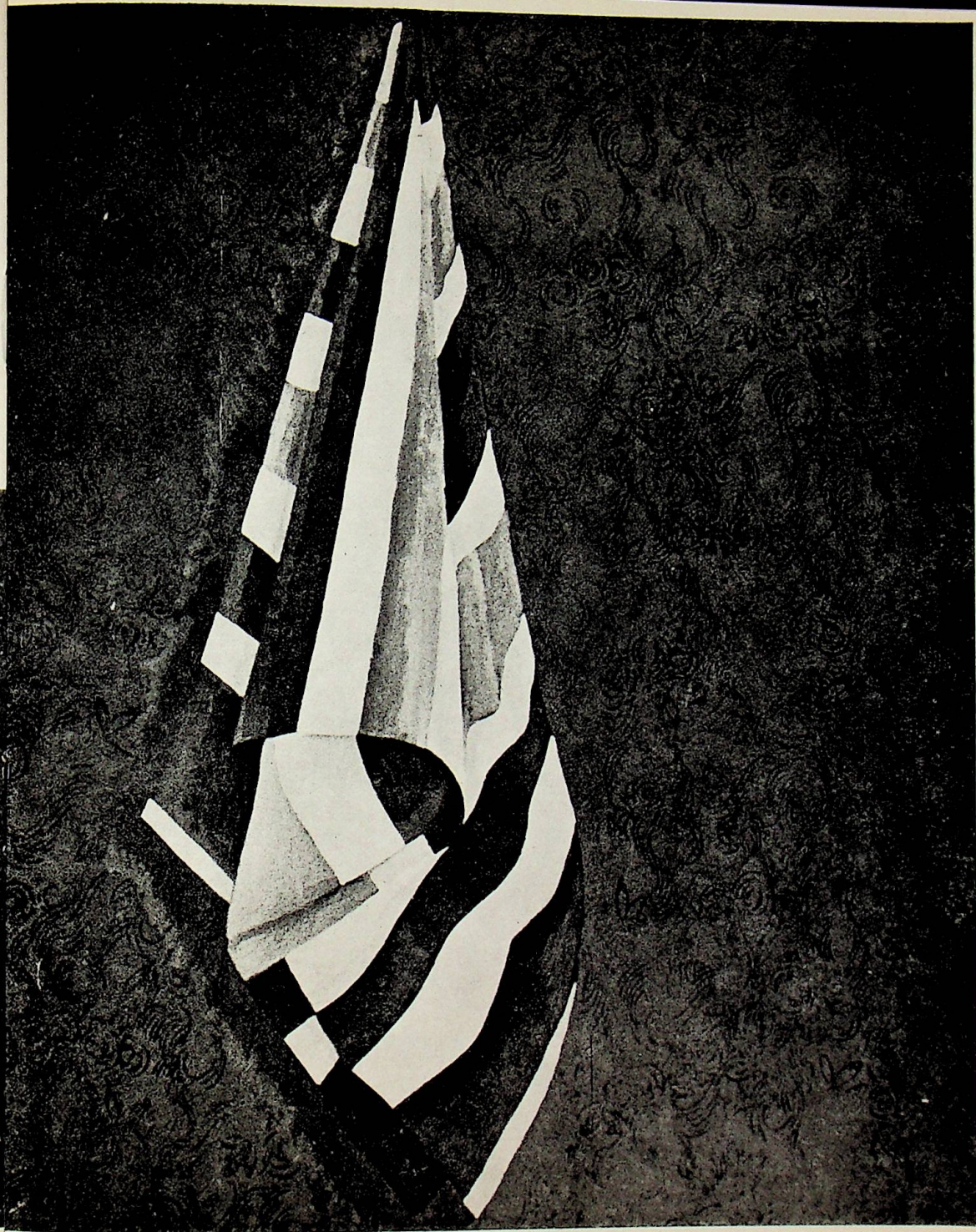
Muzei savremene umetnosti, Beograd
Moderna galerija, Rijeka
Galerija savremene umetnosti, Niš
Gradski muzej, Trebinje
Muzej savremene umetnosti, Skoplje

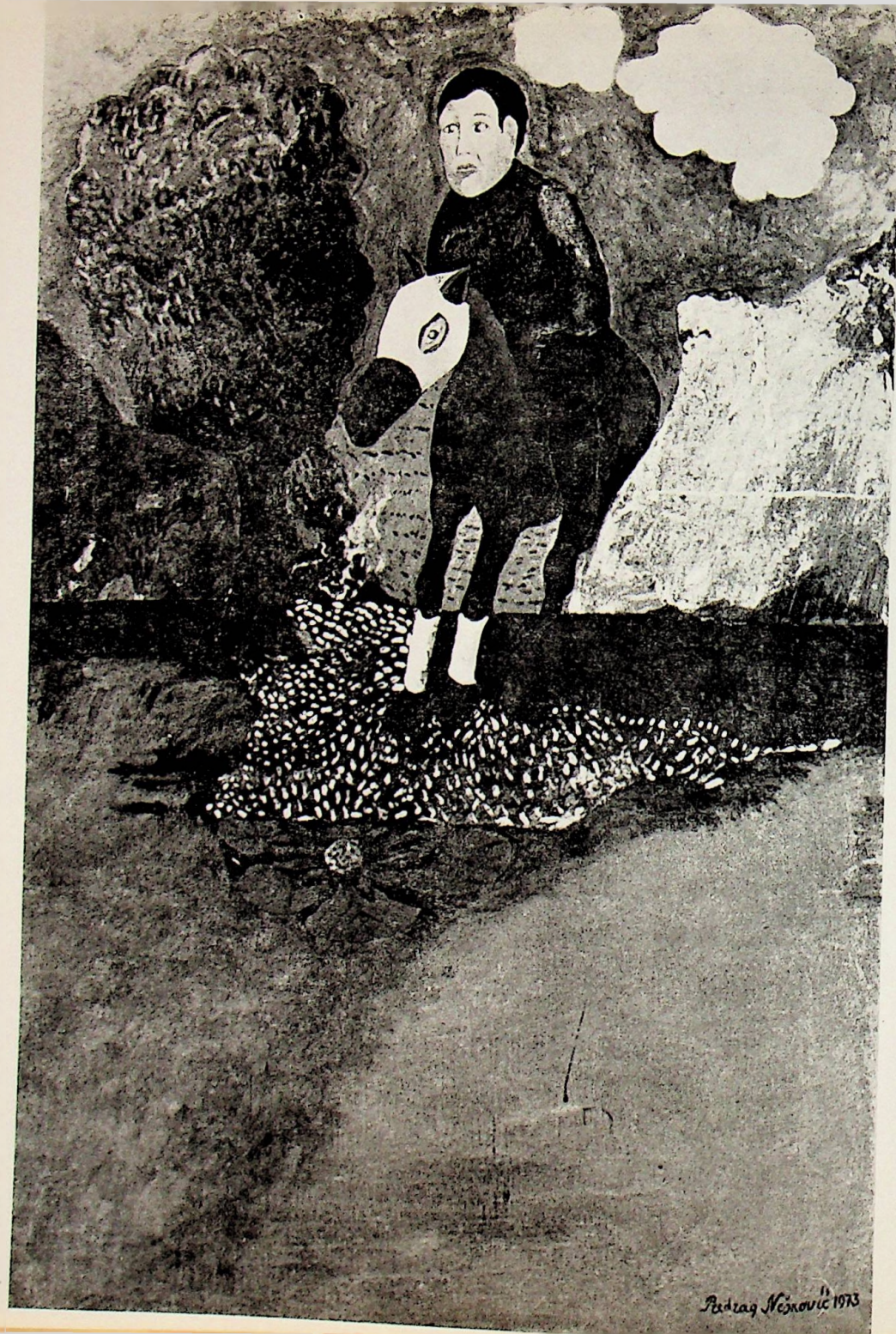
Fondacija »Moša Pijade«, Ohrid
Grabowski Gallery, London
Hoya Gallery, London
te u privatnim kolekcijama u Rijeci, Beogradu, Zagrebu, Skopju, New Yorku, Caracasu, Londonu, Parizu, Rotterdamu, Rimu, Zürichu

BIBLIOGRAFIJA — BIBLIOGRAPHIE

D. G., Peđa Nešković izlaže u Grafičkom kolektivu — Uz pomoć mehaničara, Ekspres, Beograd, 22. IX 1965.
Đorđe Kadijević, NIN, Beograd, 26. IX 1965.
A. Pajić, Događaji posle događaja, Večernje novosti, Beograd, 28. IX 1965.
Mića Popović, Osvrti i beleške — Od zanata do visoke umetnosti, Radio Beograd, 29. IX 1965.
P. V., Dva mlada izlagača, Politika, Beograd, 30. IX 1965.
Slavko Lazarević, Nešković sam sebi daje lentu, Ilustrovaná politika, Beograd, 26. X 1965.
P. V., Oktobarski salon, Politika, Beograd, 5. XI 1965.
Dr Lazar Trifunović, Peđa Milosavljević, Mića Popović, Predgovori za katalog samostalné izložbe Predraga Neškovića u Galeriji Grafički kolektiv, Beograd, 1965.
Petar Pajić, Razgovor sa akademskim slikarom iz Beograda Predragom Neškovićem, Radio Beograd II, 6. I 1966.
Dragan Gajer, Slikari u klanovima, Ekspres, Beograd, 2. II 1966.
Đorđe Kadijević, Peđa Nešković, Umetnost, Beograd, mart 1966. br. 5
R. D., Dodeljene nagrade na Bijenalu mladih u Rijeci, Politika, Beograd, 1. VII 1966.
R. N., Cetiri nagrade mladim umjetnicima, Novi list, Rijeka, 2. VII 1966.
R. D., Hrabrost i zabluda, Politika, Beograd, 5. VII 1966.
D. P., Prvonagrađeni na riječkom Bijenalu mladih — Peđine rakete, Ekspres, Beograd, 13. VII 1966.
Dragoslav Đorđević, Četvrti bijenale mladih, Borba, Beograd, 27. VII 1966.
M. M., Kako uspostaviti tradiciju, Politika, Beograd, 12. VIII 1966.
Marija Pušić, ULUS 1966, Oslobođenje, Sarajevo, 19. VI 1966.
Marija Pušić, Putem trasiranih tendencija — IV bijenale mladih u Rijeci, Oslobođenje, Sarajevo, 21. VIII 1966.
Marina Tadić, Letilice sanjara, Vidici broj 107, januar 1967.
Ivanka Bešević, Susreti nesvakidašnji, Politika, Beograd, 10. I 1967.
Dimitrije Pekić, Iz prve u Muzeju, Večernje novosti, Beograd, 13. I 1967.
Mića Popović, Neslućena putovanja, Politika, Beograd, 15. I 1967.
Mića Milošević, Slikarski vrt pun sveta, Borba, Beograd, 15. I 1967.
Siniša Vuković, Kroz likovne galerije — Kao što se diše, Kao što se živi, NIN, Beograd, 15. I 1967.
Zoran Anđelković, Razgovor sa beogradskim slikarom Predragom Neškovićem, Tanjug, Beograd, 16. I 1967.
Vladimir Rozić, Likovna umetnost — Predrag Nešković, Književne novine, Beograd, 21. I 1967.
Marija Pušić, Dominacija mladih, Oslobođenje, Sarajevo, 22. I 1967.
Dragoslav Đorđević, Svet satkan od snova i mašte, Likovna umetnost, Borba, Beograd, 27. I 1967.
Pavle Vasić, Kroz likovne galerije, Politika, Beograd, 27. I 1967.
Dragoslav Grbić, Pismo iz Beograda, Dva sigurna glasa, Telegram, 27. I 1967.
Užarene letilice Predraga Neškovića, Duga, Beograd, 5. II 1967.
John Gander, Pos mercury series, August 18. 1967.
Denis Boven, Arts Review, London, 2. IX 1967, Group show

Dejan Pataković, Peđini avioni atelirali u London, Ekspres, Beograd, 17. IX 1967.
Branislav Petrović, Peđa konstruktor letilica sveta, Novosti, Beograd, 19. X 1967.
B. Prelević, Mecena kupuje ideje od svojih šticenika, Svet, Beograd, 4. XI 1967.
Živko Brković, Predgovor kataloga za izložbu slika u Galeriji Radničkog univerziteta, Novi Sad, 1967.
Duško Radović, Predgovor kataloga za izložbu slika u Mestnoj galeriji, Ljubljana, 1967.
Miodrag B. Protić, Predgovor za izložbu u Salonu Muzeja savremene umetnosti, Beograd, 1967.
Miodrag Popović, Predgovor samostalné izložbe slika, Galerija Radničkog univerziteta, Kraljevo, 1968.
S. Radovančev, 3000 cvetova pjesnika i slikara, Radio revija, Beograd, 31. V 1968.
Petar Pajić, Tri slike Predraga Neškovića putuju na Bijenale mladih, Politika, Beograd, 3. august 1969.
D. Pataković, Sa bijenala mladih, Umetnost na struju, Politika Ekspres, Beograd, 25. X 1969.
D. Adaković, Razgovor ove nedelje, Miodrag Protić, Politika, Beograd, 9. XI 1969.
Živojin Turinski, Slike Predraga Neškovića, III program Radio Beograda, 13. decembra 1969.
Dr Lazar Trifunović, IV beogradski trienale jugoslovenske likovne umetnosti, Politika, Beograd, 18. VII 1970.
Bešević, U spomen velike umetnice, VI memorijal Nadežde Petrović, Politika, Beograd, 3. septembar 1970.
Slike Predraga Neškovića, Casopis Treći program Radio Beograd, zima 1970, str. 206—210
Keshav Malik, Jaiput House, The Hindustan Times, New Delhi, 4. II 1971.
Boro Krivokapić, Laureati i škrabarije, Pobjeda, Titograd, 12. XII 1971.
Sicevo 71, Galerija kulturnog centra Beograd, Umetnost br. 29/30, str. 105—106, Beograd, januar—jun 1972.
B. Milidragović, Pesma pre reči, Novosti, Beograd, 24. X 1972.
Izložbe sinoć u gradu, Politika, Beograd, 23. I 1973.
Radomir Konstantinović, Predgovor kataloga za samostalnu izložbu, Kulturni centar, Beograd, januar 1973.
M. Popović, Izložba — Vraćanje starim majstorima, Politika Ekspres, Beograd, 23. I 1973.
Mića Milošević, Kulturni život — Prodor ka praznini, Borba, Beograd, 28. I 1973.
Zika Milutinović, Kičicom protiv kiča, Ilustrovaná politika, Beograd, br. 743, 30. I 1973.
Sreto Bošnjak, Izazov stvarnosti, Književne novine, Beograd, 1. II 1973.
Identifikovanje sa naivnim slikarima, Kultura, Politika, Beograd, 3. II 1973.
Kosta Vasiljković, Lepi kao bogovi! Novosti, Beograd, 2. II 1973.
Mirjana Vračić, Slike za časkanje, Novosti, Beograd, 2. II 1973.
Spektar — Izložbe, NIN, Beograd, br. 1153, 11. II 1973.
M. M. Lango, Klub poznatih mišljenja, Novosti, Beograd, 13. II 1973.
Božidar Šujica, Kultura — Umetnost na repu žar ptice, Politika Ekspres, 14. II 1973.
Đorđe Kadijević, Slike za sve njih, Izložbe, NIN, Beograd, br. 1154, 18. II 1973.
Londonška kritika o izložbi Predraga Neškovića, Politika, Beograd, 17. III 1973.
Sreto Bošnjak, Predgovor za samostalnu izložbu slika, Galerija likovne jeseni, Sombor, april 1973.
Vesti, Somborske novine, Sombor, 12. IV 1973.
Bašša Rajević, Slike Predraga Neškovića, Student, Beograd, 17. V 1973.
Radomir Konstantinović, Predgovor za samostalnu izložbu, Grabowski Gallery, London, februar, 1974.

KATALOG

1. Grupa oko sladoleda	1971 ligitex, papir	173 × 147 cm
2. Fotelja i cveće	1974 ligitex, platno	99 × 68 cm
3. Cveće, ptica, mačka	1974 ligitex, platno	104 × 42 cm
4. Fontana	1974 ligitex, platno	97 × 40 cm
5. Mačka na fotelji	1974 ligitex, platno	118 × 97 cm
6. Mačkica u ormanu	1974 ligitex, platno	109 × 91 cm
7. Fotografija i cveće na ormanu	1974 ligitex, platno	120 × 100 cm
8. Žena u fotelji	1974 ligitex, platno	110 × 91 cm
9. Naga u pejzažu	1974 ligitex, platno	110 × 92 cm
10. Žena sa pticom na glavi	1974 ligitex, platno	120 × 100 cm
11. Portre u uglu	1974 ligitex, platno	100 × 80 cm
12. Iza paravana	1974 ligitex, platno	92 × 89 cm
13. Četiri saksije	1974 ligitex, platno	100 × 80 cm
14. Dve saksije	1974 ligitex, platno	109 × 92 cm
15. Peškir I	1973 ligitex, šper ploča	82 × 61 cm
16. Peškir II	1973 ligitex, šper ploča	82 × 61 cm
17. Posle lova	1972 ligitex, platno	65 × 54 cm
18. Pismo	1973 ligitex, platno	80 × 60 cm
19. Soba	1973 ligitex, platno	80 × 60 cm
20. Ptica	1973 ligitex, platno	80 × 60 cm
21. Proleće	1974 ligitex, platno	100 × 90 cm
22. Ogledalo 1	1973 ligitex, šper ogledalo	60 × 84 cm
23. Ogledalo 2	1973 ligitex, šper ogledalo	60 × 84 cm
24. Peškir	1973 ligitex, šper ploča	80 × 61 cm
25. Ispred kuvarice	1972 ligitex, plastika ploča	76 × 48 cm
26. Peškir	1973 ligitex, platno	80 × 60 cm
27. Zora	1973 ligitex, šper, platno	85 × 62 cm
28. Labud	1973 ligitex, šper, ploča	80 × 60 cm
29. Zavesa	1973 ligitex, lesanit	100 × 79 cm
30. Labud II	1973 ligitex, platno	50 × 40 cm
31. Žena i konj	1973 ligitex, platno	50 × 40 cm
32. Brod	1972 ligitex, platno	56 × 46 cm
33. Brod u noći	1972 ligitex, platno	56 × 46 cm
34. Na konju	1973 ligitex, platno	151 × 101 cm
35. Kiša, oblak i ja	1972 ligitex, platno	157 × 100 cm
36. Peškir na zidu	1971 ligitex, platno	190 × 125 cm
37. Zalutali labud	1973 ligitex, platno, lesanit	200 × 122 cm
38. Peškir i zavesa	1973 ligitex, platno	200 × 130 cm
39. Žena i cveće	1974 ligitex, platno	132 × 102 cm
40. Kupatilo	1972 olovka, pečeni lesan, plastika	170 × 135 cm
41. Pejzaž slikan braon bojom	1973 ligitex, šper ploča	170 × 135 cm
42. Dama avec šapo	1969 ligitex, platno	200 × 130 cm
43. Večna Eva	1972 ligitex, platno	200 × 130 cm
44. Cveće	1973 ligitex, platno na lesonitu	30 × 25 cm

45. Pomorandže	1973 ligitex, platno na lesonitu	33 × 32 cm
46. Cveće u loncu	1973 ligitex, platno na lesonitu	40 × 38 cm
47. Malo cveće	1973 ligitex, lesanit	38 × 24 cm
48. Kaktus	1973 ligitex, platno na lesonitu	30 × 25 cm
49. Mala fotelja	1973 ligitex, platno na lesonitu	30 × 20 cm
50. Ptica iza grma	1973 ligitex, platno na lesonitu	61 × 36 cm
51. Zagrljaj	1973 ligitex, platno	50 × 40 cm
52. Dva goluba	1973 ligitex, platno	61 × 38 cm
53. Fotografija u boji	1973 ligitex, platno	45 × 56 cm
54. Ptica i cveće	1973 ligitex, šper	28 × 26 cm
55. Ptica	1973 ligitex, platno	30 × 30 cm
56. Cveće	1973 ligitex, platno, lesanit	31 × 30 cm
57. Cveće	1973 ligitex, platno, lesanit	35 × 35 cm
58. Ptica	1973 ligitex, platno	40 × 40 cm
59. Ptica i grožđe	1972 ligitex, platno na lesonitu	40 × 38 cm
60. Koso cveće	1973 ligitex, platno na lesonitu	35 × 59 cm
61. Spomenar	1973 ligitex, platno	62 × 58 cm
62. Ljubavno pismo	1973 ligitex, platno na lesonitu	49 × 65 cm
63. Srce i jezik	1973 ligitex, platno na lesonitu	43 × 36 cm

CATALOGUE

1. Group around icecream	1971 ligitex, paper	173 × 147 cm
2. An armchair and flowers	1974 ligitex, canvas	99 × 68 cm
3. Flowers, bird, cat	1974 ligitex, canvas	104 × 42 cm
4. Fountain	1974 ligitex, canvas	97 × 40 cm
5. A cat in the armchair	1974 ligitex, canvas	118 × 97 cm
6. Kitten in a cupboard	1974 ligitex, vancas	120 × 100 cm
7. A photograph and flowers on the cupboard	1974 ligitex, canvas	110 × 91 cm
8. A woman in the armchair	1974 ligitex, canvas	110 × 92 cm
9. A nude in paysage	1974 ligitex, canvas	120 × 100 cm
10. Woman with a bird on her head	1974 ligitex, canvas	100 × 80 cm
11. Portrait in the corner	1974 ligitex, canvas	92 × 89 cm
12. Behind the screen	1974 ligitex, canvas	100 × 80 cm
13. Four flowerpots	1973 ligitex, plywood	109 × 92 cm
14. Two flowerpots	1973 ligitex, plywood	82 × 61 cm
15. Towel I	1972 ligitex, canvas	82 × 61 cm
16. Towel II	1973 ligitex, canvas	65 × 54 cm
17. After hunting	1973 ligitex, canvas	80 × 60 cm
18. A letter	1973 ligitex, canvas	80 × 60 cm
19. A room	1974 ligitex, canvas	80 × 60 cm
20. A bird	1973 ligitex, plywood, mirror	100 × 90 cm
21. Spring	1973 ligitex, plywood, mirror	60 × 84 cm
22. Mirror 1	1973 ligitex, plywood	60 × 84 cm
23. Mirror 2	1972 ligitex, plastics	80 × 61 cm
24. A towel	1973 ligitex, canvas	76 × 48 cm
25. In front of a cook	1972 ligitex, plastics	80 × 60 cm
26. A towel	1973 ligitex, canvas	76 × 48 cm
27. Dawn	1973 ligitex, canvas	80 × 60 cm
28. A swan	1973 ligitex, canvas	85 × 62 cm
29. A curtain	1973 ligitex, plywood	80 × 60 cm
30. Swan II	1973 ligitex, lesanit	100 × 79 cm
31. A woman and a horse	1973 ligitex, canvas	50 × 40 cm
32. A ship	1973 ligitex, canvas	50 × 40 cm
33. A ship in the night	1972 ligitex, canvas	56 × 46 cm
34. On the horse	1972 ligitex, canvas	56 × 46 cm
35. Rain, cloud and I	1973 ligitex, canvas	151 × 101 cm
36. A towel on the wall	1972 ligitex, canvas	157 × 100 cm
37. A stray swan	1971 ligitex, canvas	190 × 125 cm
38. A towel and a curtain	1973 ligitex, canvas, lesanit	200 × 122 cm
39. A woman and flowers	1973 ligitex, canvas	200 × 130 cm
40. A bathroom	1974 ligitex, canvas	132 × 102 cm
41. Paysage painted in brown	1972 pencil, plastics	170 × 135 cm
42. Lady with a bonnet	1973 ligitex, plywood	170 × 135 cm
43. Eternal Eve	1969 ligitex, canvas	200 × 130 cm
44. Flowers	1972 ligitex, canvas	200 × 130 cm
45. Oranges	1973 ligitex, canvas on lesanit	30 × 25 cm
46. Flowers in a pot	1973 ligitex, canvas on lesanit	33 × 32 cm
47. Small flowers	1973 ligitex, canvas on lesanit	40 × 38 cm
48. Cactus	1973 ligitex, lesanit	38 × 24 cm
49. A small armchair	1973 ligitex, canvas on lesanit	30 × 25 cm
	1973 ligitex, canvas on lesanit	30 × 20 cm

50. A bird behind a bush	1973 ligitex, curtain on lesanit	61 × 36 cm
51. Embrace	1973 ligitex, canvas	50 × 40 cm
52. Two pigeons	1973 ligitex, canvas	61 × 38 cm
53. Colour photo	1973 ligitex, canvas	45 × 56 cm
54. A bird and flowers	1973 ligitex, plywood	28 × 26 cm
55. A bird	1973 ligitex, canvas	30 × 30 cm
56. Flowers	1973 ligitex, canvas, lesanit	31 × 30 cm
57. Flowers	1973 ligitex, canvas, lesanit	35 × 35 cm
58. A bird	1973 ligitex, canvas	40 × 40 cm
59. A bird and grapes	1972 ligitex, canvas on lesanit	40 × 38 cm
60. Oblique flowers	1973 ligitex, canvas on lesanit	35 × 59 cm
61. Album	1973 ligitex, canvas	62 × 58 cm
62. A love letter	1973 ligitex, canvas on lesanit	49 × 65 cm
63. Heart and tongue	1973 ligitex, canvas on lesanit	43 × 36 cm

50. A bird behind a bush	1973 liguitex, curtain on lesonit	61 × 36 cm
51. Embrace	1973 liguitex, canvas	50 × 40 cm
52. Two pigeons	1973 liguitex, canvas	61 × 38 cm
53. Colour photo	1973 liguitex, canvas	45 × 56 cm
54. A bird and flowers	1973 liguitex, plywood	28 × 26 cm
55. A bird	1973 liguitex, canvas	30 × 30 cm
56. Flowers	1973 liguitex, canvas, lesonit	31 × 30 cm
57. Flowers	1973 liguitex, canvas, lesonit	35 × 35 cm
58. A bird	1973 liguitex, canvas	40 × 40 cm
59. A bird and grapes	1972 liguitex, canvas on lesonit	40 × 38 cm
60. Oblique flowers	1973 liguitex, canvas on lesonit	35 × 59 cm
61. Album	1973 liguitex, canvas	62 × 58 cm
62. A love letter	1973 liguitex, canvas on lesonit	49 × 65 cm
63. Heart and tongue	1973 liguitex, canvas on lesonit	43 × 36 cm

Izdavač Publisher	GALERIJA FORUM Centra za kulturu i informacije Zagreba
Za izdavača For the publisher	Dragomir PRIJIC
Urednik kataloga Catalogue editor	Vlado BUŽANCIC
Predgovor Introduction writers	Rade KONSTANTINOVIC
Likovna postava izložbe Artistic arrangement	Vlado BUŽANCIC Vladimir GOJKOVIC
Plakat Poster design	Predrag NESKOVIC
Fotografije Photographs	Zika MILUTINOVIC
Prijevod na engleski Translation into English	Sonja i Owen FRANKLIN
Tehnička postava izložbe Technical arrangement of exhibition	Peruško BOGDANIC Branimir ČILIC
Tehnički urednik kataloga Technical editor of the catalogue	Vladimir GOJKOVIC
Tisak plakata Printing of posters	Sitotisak Centra za kulturu i informacije Zagreba, Preradovićeva 5
Klišej — Cliches Tisak — Print	ZADRUŽNA ŠTAMPA, Zagreb, Dalmatinska 12
Naklada Edition	350